SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1044

av Sarkis Khatchadourian (S)

Upprustning av miljonprogramsområden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska ta en mer aktiv roll i upprustningen av miljonprogramsområdena genom en långsiktig nationell strategi i samverkan med kommuner och fastighetsägare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över statliga investeringsstöd och andra finansieringslösningar för att möjliggöra upprustning av bostäder och gemensamma utemiljöer utan att boende trängs undan genom kraftiga hyreshöjningar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka statens insatser för att främja fler boendeformer i miljonprogramsområdena, däribland bostadsrätter, radhus och småhus, för att motverka boendesegregation och ge fler möjlighet att göra bostadskarriär i sitt närområde och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Miljonprogramsområdena byggdes under 1960- och 70-talen för att möta ett stort behov av bostäder. I dag har många av dessa områden ett omfattande renoveringsbehov. Eftersatt underhåll har lett till nedgångna fastigheter samtidigt som parker, torg, lekplatser och andra gemensamma utrymmen behöver förbättras. När den fysiska miljön försämras påverkas både trivseln och tryggheten.

Utmaningarna handlar inte bara om byggnadernas skick. Boendesegregationen innebär att människor med olika ekonomiska förutsättningar och bakgrunder i alltför liten utsträckning möts i vardagen. Hög arbetslöshet och svaga skolresultat begränsar framtidsmöjligheterna för många barn och unga. Att rusta upp områdena är därför en fråga om jämlikhet, trygghet och framtidstro.

Tidigare försäljningar av kommunala bostäder har inte alltid lett till det förbättrade underhåll som utlovats. Samtidigt kan omfattande renoveringar leda till kraftiga hyreshöjningar som gör att boende med små ekonomiska marginaler tvingas flytta. Upprustningen måste förbättra boendekvalitén utan att människor trängs undan.

Behovet av investeringar är stort. Tidigare uppskattningar har pekat på att hundratusentals lägenheter behöver renoveras och att kostnaderna kan uppgå till hundratals miljarder kronor. Det kräver långsiktiga lösningar som enskilda kommuner och fastighetsägare inte alltid har möjlighet att finansiera på egen hand. Staten behöver därför ta en mer aktiv roll i planering, finansiering och samordning av upprustningen.

Utvecklingen måste också handla om vilka bostäder som finns i områdena. Där hyresrätter dominerar är möjligheten att byta till en annan boendeform ofta begränsad. Den som behöver större utrymme eller drömmer om ett radhus eller en villa med trädgård ska inte behöva lämna sitt område enbart för att sådana alternativ saknas. Fler bostadsrätter, radhus och småhus kan ge människor möjlighet att göra bostadskarriär i sitt närområde och bidra till en större blandning av hushåll och ekonomiska förutsättningar.

Staten bör stödja kommunernas arbete med fler boendeformer och samtidigt främja investeringar i bostäder, grönområden och gemensamma mötesplatser. Genom att kombinera upprustning med ett mer varierat bostadsutbud kan vi stärka tryggheten, motverka segregation och skapa områden där människor vill bo kvar och bygga sin framtid.

Sarkis Khatchadourian (S)